

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Péter-Pál napján

(In.) Péter-Pál ünnepe van. A nagy magyar Alföld végtelen rónáin ma reggel ismét megjelent az arató paraszt. Izmos karjának suhintasai új rendet vágnak a buzakalászok beláthatatlan erdejében: megkezdődik az aratás. S mikor az arató két szeme végigtekint a termékenyített földek napsugaras nagy síkján és beleömlik lelkével a délibábos, szép vizek fölmérhetetlen horizontjába, megszólalnak a templomharangok — s határon innen, határon túl — szárnyalni kezd az Introitusnak zsoldár-éneke:

„Domine, probasti me et cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.”
Uram! Te megvizsgáltál engem és ismered az én lelkemet, lefekvésemet, felkelésemet egyaránt...

S végig a nagyalföldön a Dunántulon és Tiszántulon s tovább, a rab magyar földek buzaérlelő rengetegén, megindul újra az arató munka. Ez a magyar fájdalom legpanaszosabb imádsága. Itthon kegyelemkenyér odaát idegen robot és minden kis kalásznak szomorú esése egy-egy lehullás ennek az életnek termő talajáról.

Volt egyszer idő, mikor a magyar kalászok bánáti mezőkön, tiszántuli tájon, Pozsony felett s a Szerémség tábláin egyetlen erőt, a magyar dicsőség életét jelentették. Azóta sok minden más lett. Sétborzolódott a zizegő buzakalászok, megszakadtak a végtelen mezők és elszóródtak a szemek.

Csak a magyar paraszt áll kint a földeken s vágja a rendeket töretlen hittel, hogy rohanjon tovább a ringó kalászok rengetegének s mintha egy megfoghatatlan erő vinné, ragadná tovább, ismeretlen célok és elhívó remények rejtelmes világába, mindig csak előre lépked s kaszálja azt a buzakalásztengert, mely átnyúlik a trianoni meszény és felhúzódik a Kárpátok faláig.

Péter-Pál ünnepe van... Az az újságíró, mellyel Lord Rothermere lázba hozta a magyarságot s amelynek hatása alatt összehajolni látták a szonaszét felderült, bánáti s alföldi buzakalászokat, ismét felgyújtotta a magyar reménységet. Lord Newton propaganda-cikkeiből Geoffrey Moss regényéig egy újabb örömsugár ez azoknak számára, kik a feltámadást a kulturfölnénytől várják. A magyar kalászok pedig hullanak rendre s a kicsépett magok nyolcadik éve gyűlnek az idegen magtárakba.

A hisztérius lelkek aratják tovább a reménységet s amíg a kulturfölnyének „fényelmes ideológiája angol lapoknak cikkein ragódik, az alatt kint, az Isten szabad ege alatt veritékesen görnyed a magyar és elkéseredetten vágja a rendet. Nem magánuk: az idegeneknek, annak a trianoni pilléreken épült európai kulturfölnyének, mely a világ leg-egységesebb buzatermő földjének rabolta el a területi integritását,

Ma reggel a régi Magyarország szétszakadt tájain millió s millió kézben lendültek meg a rend-vágó kaszák. Ezeknek a szerszámoknak napvilános acélja szebben és igazabban tükrözi vissza a kulturfölnyét, mint ezer frázis és újságíró. Ha ezeknek éle egyszer visszafordul

a trianoni új földesurak felé és bizonyosságot tesz az ezeréves magyar „kulturfölny” mellett, akkor majd vigabb lesz a mi aratásunk s az arató magyar is nyugodtabban fogja a zsoldár szavait énekelni: „Uram, te megvizsgáltál engemet...”
Addig pedig minden remény csak

hiu ábrándozás marad, mint az a csalóka kép, mely a trianoni meszgyék fölött ma oly szépen villan az aratók szemébe, s amelyet Petőfi így énekelt meg:
„Aranykalászat ékes rónaság,
Melynek fölötté lenge délibáb
Nyelgve űz tündéjátékokat...”

Százhuszonöt milliárdos burkolási programot állítottak össze a városi nagy dollárkölcson terhére

1928-ban 2,200.000 pengőt fektet burkolásokba Debrecen város — Kijelölik a burkolás alá kerülő utcákat — Országutakat is épít a város

(A Hajdúföld tudóstól.) Debrecen városa tudvalevőleg egy öt-millió dolláros nagy kölcson felvétele készül és a városházán már javában folyik a kölcson programjának összeállítás, a szükségletek megállapítása. A kölcson program egyik legfontosabb részét a burkolási munkák képezik s ezekkel kapcsolatban tartott ülést kedden délelőtt Magoss György dr. polgármester elnöke alatt a közlekedési bizottság.

Burkolatozásra kerülő belső utca

Az ülésen Borsoss József műszaki tanácsos ismertette az ügyet és elmondotta, hogy a műszaki osztály elkészítette a burkolási programot s összeállította azoknak az utcáknak jegyzékét, melyeket a burkolási kölcson terhére akarnak rendbehozni. Az utcákat különféleképpen osztályozták.

Az első csoportba azok a belső utca tartoznak, amelyek egyáltalán nincsenek még burkolattal ellátva. Ezek a következők: Agárdy-utca, Apafi, Bánk, Barna, Bercsényi, Boldogfalva, Borz, Bundi, Cserapes, Csillag, Baross, Csokonai, Csonka, Damjanits, Diószegi, Dobozi, Erzsébet-utca egy része, Faragó, Fazekas Mihály, Gólya, Görbe, Gyöngyvirág, Hajó, Haláp, Homok, Wesselényi, Hortobágy, Hüvelyes, Iskola, Kar, Kazinczy, Kétmalom, Kórház, Kölcsey, Könyök, Kut, Lórányfi, Malomköz, Meszena, Nagy Sándor, Nemzetőr, Nyil, Perces, Szalkay, Sziv, Tanító, Török Pál, Vendég, Werbőczy, Veres, Zápolya, Zöldfa és végül Zsák utca.

Ezeknek a burkolandó területre összesen 160,000 négyzetméter, aminek megépítése 3.865,000 pengőbe kerül.

Uj burkolattal cserélik ki a régit.

A második csoportba azok az utcák tartoznak, melyek ugyan elvan látva burkolattal, azonban a burkolatuk már elromlott és így átépítendő.

Ezek közé tartoznak a következő utcák: Darabos, Domb, Piac utca (az egész), Honvéd, József kir. hg., Kandia, Késes, Magoss, Nap, Simonffy, Széchenyi, Thaly Kálmán, Vig kedvű Mihály, Zugó, Kossuth és Szt. Anna-utca.

Ezeknek burkolatának kicserélése

összesen 2.661,000 pengőt igényel. Az Árpád-tér, Atilla-tér és Bocskay-tér kiburkolására 501,000 pengő szükséges.

Jelentős tételt képeznek az új utca megnyitások következtében szükséges burkolások.

Kertégiutak is kerülnek burkolás alá

Tervebe van véve ezenkívül, hogy felveszik a burkolási programba azokat a kertégi utcaikat is, amelyek nem tartoznak ugyan a város belterületéhez, de nagyobb forgalmat bonyolítanak le és azoknak jó burkolattal való ellátása nemcsak a környék lakosainak, hanem az egész városnak érdeke.

Ilyen a Simonyi-ut, a Hadházi-ut, a Dobozi temetőn keresztül megnyitandó új utca, a Böszörményi utnak a vámházig terjedő szakasza, a mikerpécsi ut, a Monostorpályi ut, Uj városi ut, Széchenyi ut és a Szoboszlai utca.

Ezek burkolásának költsége 4.115 ezer pengőt igényel.

Százhuszonötmilliárd

Megnyilvánult a bizottságban az az óhaj is, hogy a Nagyerdő külső körútjáról a város felő részeket minősítsék belterületnek, ami azt jelenti, hogy a burkolási hozzájárulás itt is csak 50 százalékot tenne ki a jelenlegi száz százalék helyett. A bizottság megállapította, hogy a fent felsorolt összes utca burkolatozásának költsége együttesen 11,712,000 pengőt tenne ki. Miután azonban Borsoss József előterjesztésén kisebb módosításokat eszközöltek az összköltség körülbelül 10 millió pengőre, vagyis 125 millió koronára szállt alá.

Az 1928. évi burkolási program

A bizottság elfogadta a műszaki tanácsos előterjesztését, majd pedig áttérve az 1928. év nyarán elvégzendő burkolási munkák sorrendjének megállapítására. A következő év nyarán az alábbi utcákat és területeket fogják burkolattal ellátni: Árpád-tér és Nyil-utca. Erre azért van sürgős szükség, hogy az összköltséget meg lehessen teremteni a most kiburkolt Rakovszky-utcával. Sorra kerül a jövő nyáron az Ajtó-utca, Baross, Csemete-, Libakert, Garai- és Csók-utca burkolása. Burkolattal látják el a Hadházi-utca-

nak felső szakaszát s teljes hosszában új burkolatot kap a Honvéd-utca. Burkolatot kap a Két malom-, Ispóty-, Tanító-, Monostor, Zugó-, Pacsirta-utca és a Timár utca is. Kicsérélik és megfelelő luxusburkolattal látják el a Piac-utca Royal kávéházától a Miklós utcáig terjedő szakaszát. A Piac-utca burkolásának többi részére majd csak az általános rendezés alkalmával kerül sor.

Az 1928. nyarán megvalósítandó program 2,200.000 pengő költséget igényel. A bizottság elfogadva ezt a javaslatot, ennek alapján tesz előterjesztést a városi tanácsnak, illetőleg a közgyűlésnek.

Hetvenöt kilométer törvényhatósági utat kell építeni

Borsoss József műszaki tanácsos javaslatot tett arra nézve is, hogy a törvényhatósági utahálózat forgalmasabb utait építsék ki és vegyenek fel egy nagyobb kölcson. Szükséges volna szerinte a Debrecen—acsádi, a létai, monostorpályi, diószegi ut, valamint a Szoboszló—hajduböszörményi, Szoboszló—balmazújvárosi és Szoboszló—nádudvari ut debreceni határon keresztül a munkák részének kiépítése. Ezeknek hossza együttesen 75 kilométer, de ezeken kívül is még számos burkolandó törvényhatósági ut van. A most megjelölteknek építési költsége 4,400,000 pengőt tenne ki.

A közlekedési bizottság helyeselte ezt a gondolatot, hogy a fent felsorolt utakat kiépítsék, azonban leszögezte, hogy ezek építési költségeit nem lehet beleilleszteni a nagy kölcson programjába, mert a törvényhatósági utakat csupán a 10 százalékos utadóból szabad fenntartani. Részletes számításat kell tehát csinálni és csak a 10 százalékos utadóból, mint törlesztésnek megfelelő tőkét lehet majd egy külön kölcson alakjában később felvenni.

A bizottság munkája egy óra után ezzel véget ért.

Nem találták meg Nungesseréket

Quebec, június 22. Az az ötven emberből álló expedíció, amely Észak-Kanadában Nungesser és Coli, az eltűnt francia repülő után kutatott, visszatért Chicoutouiba és bejelentette, hogy semmi nyomát sem találta az eltűnteknek.

A magyar társadalom, az elszakított és menekült magyarok köszönő iratokkal árasztják el lord Rothermere-t

Megérkezett a Daily Mail válasza a debreceni újságírók táviratára — Onálló indítvány jött a városhoz, hogy Debrecen is üdvözölje a béke-revizio előharcosát — A cseh sajtó elvakult támadásai Magyarországra ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Lord Rothermere világszenzációvá növekedett cikksorozata, melyben a „Daily Mail” hasábjain a trianoni béke revízióját követeli, még ma is élénken foglalkoztatja a külföldi lapokat. A kisántant sajtója heves elmentámadásba ment át s durva kirohanásokat intéz Magyarország ellen. Viszont a magyar társadalomban mind erősebb hullámokat vett a Trianon elleni mozgalom. Lord Rothermere ezrével kapja a sürgönyöket, üdvözlő iratokat nemcsak Magyarországról, hanem a világ minden részéből. A mozgalomról az alábbi jelentések számolnak be.

Debrecen város közgyűlése üdvözli Lord Rothermeret

(A Hajdúföld tudósítójától.) A törvényhatósági bizottság egyik tagja az elmúlt napon onálló indítványt adott be, amelyben javasolja, hogy a magyarság nagy barátját, lord Rothermere-t a városi közgyűlés üdvözölje abból az alkalomból, hogy a Daily Mail-ban harcot kezdett a trianoni béke revíziója érdekében. Javasolja az indítványozó, hogy hasonló állásfoglalásra szólítsák fel a társas törvényhatóságokat is.

Az onálló indítvány a júliusban megtartandó közgyűlés elé kerül.

Válasz a debreceni újságírók lord Rothermernek küldött táviratára

A debreceni újságírók táviratában üdvözölték a magyarbarát Rothermeret a Daily Mail hasábjain közzétett cikkének megjelenése alkalmából. A debreceni telegramm tegnap délután érkezett meg Londonba s a válasz öt óra leforgása alatt már Debrecenben is volt. A rendkívül udvarias angolnyelvű sürgöny magyar fordítása a következőleg hangzik:

„Azoknak az újságíróknak, akik Lord Rothermernek táviratoztak Debrecen, Magyarország.

Lord Rothermere külföldön tartózkodik, de táviratokat utána küldtük Daily Mail.”

A táviratot 13 óra 25 perckor adták fel és 18 óra 25 perckor érkezett Debrecenbe.

A felvidéki rabmagyarok köszönete

Prága, jun. 28. Szüllő Géza dr, az országos keresztény szocialistapárt elnöke, a következő táviratot küldte Lord Rothermernek:

A Csehszlovákiához csatolt magyarság nevében a parlamenti tárgyalások alatt a parlament színe előtt mondtam Lordságodnak köszönetet. *Mi magyarok a törvényt mindig és mindenütt betartjuk, de törvényes eszközökkel küzdünk igazunkért s Lordságod és az angol közvélemény ebben támogat bennünket.* Kérem fogadjon ezért egy legyőzött, de önértétét megtartott fajnak hálás köszönetét.

A KANSz. üdvözli a „Daily Mail”-t

Budapest, jun. 28. A KANSz kedden este tartotta nagy választmányi ülését Kossinszky Viktor elnöklésével. Javornitzky Jenő vezértitkár beszámolt a székesfehérvári vándor-gyűlésről és a hozott határozathoz képest az elnökség a kívánságokat a kormány elé terjeszti. A gyűlés elhatározta, hogy a békeszerződés revíziója érdekében kifejtett értékes munkásságáért Lord Rothermert és a Daily Mail szerkesztőségét táviratilag üdvözli.

A menekült magyar tisztviselők köszöntik Rothermeret

Nyiregyháza, jun. 28. A Nyiregyháza lakó menekült magyar tisztviselők az alábbi angolnyelvű táviratban üdvözölték Lord Rothermeret:

Azzal az emberi nyelven ki nem fejezhető magasztos érzéssel, amelyet csak a vagonától megfosztott és szülőföldjéről kiűzött, kiülőzött egyének éreznek, elhagyatottságukban és igazságuk tudatában, köszöntjük Excellenciátudat bator és igazságos akciójáért. A jó Isten adjon erőt és egészséget Excellenciának, hogy a magyarok igazságos ügyét az emberiség szent nevében érvényre juttassa.

Cseh pimaszkodások

Prága, jun. 28. A Hodzsa-féle Szlovénzka Politika ezeket írja:

Rothermere cikke, amelyet inkább érzelmi momentumok diktáltak, semmint komoly argumentálás, jele akar lenni az állandó kétségbeesett propagandának. Mi fogja e jeladást követni? Semmi, ámbár a magyar propaganda Angliában nagy hévvel dolgozik, nincsen elég ereje olyan hatalmas lavina megindítására, amely elsöpörhetné a békeszerződéseket. A jövőre a fizetett propagandának és a dicsőséghajhászó lordoknak egész tömegét kitegyeztetheti, Trianon mégsem dől le, mégcsak meg sem inog.

A külügyminiszterhez közel álló Cseszke Szlovo is azt állítja, hogy az angol bankok Csehszlovákiában akarják tőkéiket befektetni. A ban-

kok képviselői tüzetesen megvizsgálták Magyarország helyzetét és most nem Magyarországnak, hanem Csehszlovákiának csinálnak hitelt.

A Práger Presse a magyar föld-reformot támadja

Prága, jun. 28. A Prager Presse vasárnapi számában Wickham Steed iparkodik Lord Rothermere nagy feltűnést keltő cikkének hatását elensúlyozni és ezeket írja:

Lord Rothermere pénzügyes s aláírja a cikkeket, amelyet mások írnak számára. Azok a magyar propagandisták, akik Lord Rothermeret saját céljaiknak felhasználják, ráfognak jönni arra, hogy milyen nagy a kisántant jelentősége az európai béke fenntartásában. Megmutatták azt is, hol fenyegeti az igazi veszély a békét, a magyar oligarchiák taktikájában, akik saját előjogaikat a bolsevizmus elleni küzdelem köpenybe és a szomszédok hazafias bevádolásával igyekeznek elrejtetni. Ha Lord Rothermere látni akarja, miképpen lehet a bolsevizmust leküzdeni, akkor hasonlítsa össze a magyar földbirtokreformot azzal a föld reformmal, amelyet egész Romániában Erdélyt is beleértve. végrehajtottak.

A francia kormány felveti a bizalmi kérdést a Daudet-ügy miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A francia royalisták vezérének a foglaltságából való kiszabadulása, helyesebben megszöktetése óriási izgalomban tartja egész Franciaországot. A rendőrség lázasan, de minden eredmény nélkül nyomoz Leon Daudet rejtékhelye után. Az elmúlt éjszaka a párisi rendőrség azt publikálta, hogy már ismeri Leon Daudet rejtékhelyét, mára azonban kiderült, hogy az egész rendőri jelentés blöff. Senki sem tudja, hogy Daudet hova tűnt el. Egyes hírek szerint repülőgépen szökött Spanyolországba, más hírek arról szólnak, hogy a royalista vezér Svájcban tartózkodik, Lausanneban. Némi párisi lapok tudni vélték, hogy Leon Daudet repülőgépen olasz földre, San Remoba érkezett. Kiderült azonban az is, hogy ezek a hírek nem fedik a valóságot. Legvalószínűbb, hogy Daudet Páris környékén bujkál, de a rendőrség nem tud nyomára akadni.

Az Action Francaise a kormány és a rendőrség óriási bosszúságára részletes tudósítást közöl, hogy a király rikkancsai, miként szabadították ki a vezérüket a Santé foglaltságából. Emellett az Action Francaise-ban naponta jelennek meg Daudet vezércikkei. A rendőrség természetesen nem tudta kinyomozni, — hogy ezek hogyan és honnan jutnak el a szerkesztőséghez.

A komikus eset következtében Párisban mindenki a kormányon mulat s előrelátható, hogy a Poincaré kabinet belebukik Daudet szökésébe. Párisi jelentés szerint kedden délelőtt rendkívüli minisztertanács ült össze, amelyen elhatározták, hogy a kormány bizalmi kérdés felvetésével kérni fogja a Daudet-ügy kivizsgálásával foglalkozó interpelláció kérdését mindaddig, amíg a lefolytatott hivatali vizsgálat be nem fejeződik.

— Hirdessen a Hajdúföldben

Bihari János

Irtta és a Városi Zeneiskola Bihari-ünnepélyén előadta ifj. dr. Liszt Nándor

Nincsen a magyarnak szomorubb nótája, fájdalmasabban zengő éneke annál a pár soros költeménynél, amelyet így hívunk: Bihari kesergője. Aki költötte, szerelmes magyar volt, édes-bús vágyak sirató lelke: Bihari János. Abban az évben és abban a hónapban pusztult el nyomorékon és elhagyatottan, mikor a világtörténet legnagyobb zenéi titánja, Beethoven Lajos álomra hajtott fejt.

Nem volt korszakalkotó zseni, nem is irt soha klasszikus szimfóniákat: Bihari János cigányprimás volt, sirvavigadó magyar, aki a kottát sem ismerte s hirből sem tudta, hogy mi az a „szonátaforma”, „ellenpont”, „fuga” és „szimfóniaszerkesztés”. Ő csak muzsikált, ahogy a szive diktálta és olyan formában öntötte ki a lelkét, amelyből a szűz magyar élet melódiája s ritmusa lüktetett elő.

Pár héttel ezelőtt a ferencvárosi temető egyik kis sirdombja felett

elsuhant valami titokzatosan szálló, történelmi emlék, — százesztendőnek történelmi lehellete. Ebben a gízgázos temetőzugban, ahol ma már a madár sem dalol, száz éve alszik Bihari János. Félénken kérdezzük: szabad-e megállanunk egy-két rövidke percre ennél a horpatag sirkeresztnél? Szabad-e felidézniük a Bercsényi nótá magyar ritmusu trioláit, a Koronáció magyar andalgó figuráját, vagy a Requiem mélyhangu bevezetését? Szabad-e még egyszer viszasírni Bihari János kesergőjét? Hiszen mi ennek a vén, magyar muzsikának nem féltjük korai elmúlását, de féltjük a magyarság lelkét, mely 1927 szomoru tavaszán nem fűrdött meg a Bihari-kesergő hangjaiban. Féltjük a hitet, a nemzeti öntudatot, melynek zenei hitvallása ma már csak egy-két hangszerben hánykolódik.

Ilyen hangszer volt a kopottas hegedű, melynek rejtelmes húrjairól száz év előtt a legszentebb magyar álmok és nemzeti meglátások támadtak valósággra. Fölzengő szavának forró ritmusában színek és hangok szerelmes élete lobogott. Nem

tudni, honnan és milyen erőnek titkos rejtékéből bontotta szárnyait fájdalmas repülésre, hogy imádság legyen: a szűz magyar áhitat panaszos imádsága.

Bihari János, a magyar muzsika Beethovenje, — mert így nevezik a bécsiek, — a klasszikus zeneköltészet heorikus korának egyik sugártörése volt. Visszatükröződés arról az isteni arcról, melyre az örök zenének Gényusza a nagy formák s harmóniák eleven vonalait véste. Tanulatlan kis cigányprimás volt abban a hatalmas világban, melynek koronás királya Beethoven L. és udvari mulattatója Paganini volt. Világraszóló költő és művészek lakták e nemzetközi birodalmat s az udvari kapuk csak nagyritkán nyitlak meg Bihari előtt, akinek aranyujtásos ruhája s barna arcbőre ugyan exotikum-ként hatott, de zenei lelke itt is, ebben a körben is a szintüsza, abszolút művészet őserediti értékét jelentette. Maga Beethoven ugy nyilatkozott róla, mint a zeneköltészet egyik kiváló poétájáról, művészetéhez koronás

uralkodók zarándokoltak el és Liszt Ferenc sirva borult le előtte, mikor belezuhogtak szívébe a Bihari-kesergő hangjai.

Azt írja róla „A cigányok és az ő magyarországi zenéjük” c. művében: „En láttam és hallottam ezt az embert s megmondhatója vagyok, mily hatalmas ígézet szállt meg min denkit, mikor Bihari-hallgatója lelkének mélyére pillantva, fogta hegedűjét és hosszú órákon át játszott, elfeledve, hogy az idő is rohan hangjainak zuhatagával, mely néha szilajon dörgött, máskor meg szeliden zsongott. mintha csak bársony mohán permetezne . . . 1822-ben hallottam őt. Örökké érzem ihletét, mely lelkembe szűrődött, mint valami éltető életnedv.”

E legilletékesebb kritika után nem lesz stilszerűtlen, ha az egyszerű cigányprimás nemesi oklevélét is ideiktatjuk, melyet Széchenyi István gróf fogalmazott meg ebben a mondatban: „Egészen bizonyosnak tartom, hogy a halhatatlan Bihari egyik elődje Attila udvaránál karmester volt.”

(Folytatjuk.)

Levente diszelőadás a színházban

Mint már jeleztük, a Csokonai-színházban nagyszabású levente diszelőadást fognak bemutatni. Július 10-én adják elő a műkedvelők Nyáry Andor „Levente” c. kétfelvonásos nagy színjátékát. A darab próbái hetek óta folynak, ugyiszintén a táncok betanítása is. Különleges szép stízlásban mutatják be a két táncbetétet, amelyek közül az egyik a vasárnap lefolyt levente sportnapon a debrecenieknek dicsőséget hozott, amelyet Balla Sárika, Nyilas Margitka, Kovács József és Abel János adtak elő.

Engi László, az ismert baritonista éneklő a darabban előforduló betéteket. A darabot nagyszabású előkép és hatalmas tömegjelenet teszi teljessé.

A többi szerepeket Balla Sárika, Nyilas Margit, Kozmann Mici, Schlotter Dezső, Kovács Sándor, Mezei László játsszák.

A táncokat Vattay Margit táncnő tanítja be, a darabot Kula György hírlapíró rendezti.

A Gazdasági Egyesületben leleplezték Jóna István elnök arcképét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kedves, szép és bensőségteljes ünnepség zajlott le vasárnap a debreceni Gazdasági Egyesületben, ahol ez alkalommal leleplezték le Jóna István elnök arcképét, melyet a választmány egy szűkebb csoportja festett meg. Jóna István elnöki működése új korszakot jelent az egyesület életében, érdemes és buzgó működése következtében igen szép fejlődést ért meg az egyesület, így tehát az elnököt méltán érte ez a szép megemlékezés. A vasárnap választmányi ülésen Polgáry József elnök üdvözölte meleg szavakkal Jóna Istvánt és méltatta ennek érdemeit. Mint mondotta, azért festették meg az elnök arcképét, hogy példaként álljon az utókor előtt. — Ezután két fiatal gazda behozta a jól sikerült festményt, melyet leleplezték. Jóna István, akit meglepetésként ért az üdvözlés, meghatottan nézte végig a jelenetet. Ezután Debrecen városa nevében Zöld József gazdasági tanácsnok mondott

beszédet, üdvözölve Jóna Istvánt, aki a hivatalos város és a gazdaság között megteremtette a jó viszonyt. Meleg hangon köszöntötte Jóna Istvánt a Kamara nevében Rácz Lajos igazgató. Az üdvözlésekre Jóna István válaszolt és meghatottan mondott köszönetet, kijelentve, hogy ezután is minden erejével a debreceni gazdák érdekeit fogja szolgálni.

A klinikai panamák fő bűnrészeséről kiderült, hogy Balmazújvárosi zsidó

Simonyi azelőtt Strikker mozgatta az egész bünszövetkezetet A vizsgálóbíró eredményes nyomozása Budapesten - Ujabb terheltek és újabb bizonyítékok

(A Hajdúföld tudósítójától.) A budapesti klinikai visszaélések ügyében lefolytatott nyomozás során az egyik őrizetbe vett valamója után a budapesti rendőrség kiterjesztette a vizsgálatot Debrecenre is. A nyomozás eredményeképpen őrizetbe vették Serényi Árpád gondnokot s kihallgattak négy gyanúsítottat és körülbelül negyven tanut. A vizsgálat során aztán kétséget kizáróan megállapították, hogy a debreceni ügy szoros összefüggésben van a budapestivel, amiért is Preineszberger Jenő vizsgálóbíró szükségesnek tartotta, hogy a Budapesten lefolytatott gyanúsítottakat is kihallgassa a debreceni visszaélésekre vonatkozóan. Ezért — mint megírtuk — még a múlt hét elején Budapestre utazott, ahol legelőször a budapesti törvényszék fogházába tett kihallgatásokat az ottan letartóztatott szállítókat hallgatva ki s velük 20—30 oldalas gépirásos jegyzőkönyveket vett fel. Utána a főkapitányságon Bartha rendőrtanácsos hivatalában hat napon át, a késő éjszakai órákba benyúló munkával több egyént idézett be, akiknek kihallgatása szencziációs adatokat juttatott birtokába.

Számos házkutatást tartott a szállítási ügyekben kompromittált vállalkozók és magasállású tisztviselők lakásán, valamint azok hivatalaiban s rengeteg olyan okmány, nyugta, könyv és feljegyzés került kezeihez, amelyek a terhelt egyének bűnszövetkezetét kétségtelenné teszik.

A vizsgálóbíró legszenzációsabb megállapítása az, hogy a panamák egész sorának spirítus rektora a fogságban lévő Simonyi K. Jenő volt, aki magas protekciójával juttat minden elképzelhető állami szállítószokhoz.

Erről a Simonyi K. Jenőről kiderült, hogy nemrégiben még a zengzengés Striker Mór névre hallgatott. Balmazújvárosban született, ahol mint ügynök kezdte meg karrierjét, amely a budapesti törvényszék fogházába végződött. Strikker a forradalom alatt került felszínre s rövid idő alatt a közintézmények szállítója lett. Vattától kezdve a fűtőkazánig mindenféle szükséglet beszerzését vállalta. A nyomozati adatok szerint azonban kiderült, hogy sok esetben csak a számlák kerültek be, míg az árut a mai napig sem szállította le. A vizsgálat során kétségtelenné vált, hogy az ilyen fiktív számlák tényleg kifizetésre kerültek.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró kutatásai során megállapította, hogy az újabb szállítási panamák számlái egy pénzügyi dologokkal foglalkozó hivatalhoz vezetnek s ott is kihallgatásokat végzett. Ennek eredménye egyelőre, hogy négy magasállású köztisztviselőt fellüggesztettek.

Hirdessen a Hajdúföldben

lentve, hogy ezután is minden erejével a debreceni gazdák érdekeit fogja szolgálni.

A választmányi ülést az Angol Királynőben villásreggeli követte, amelyen részt vett Magoss György polgármester és a városi tanács több tagja is.

Egyébként a debreceni panamák miatt letartóztatott Serényi Árpád klinikai gazdasági hivatali gondnok a törvényszék vádtaánácsának ama végzése ellen, amely a vizsgálati fogságot fentartja, felfolyamodással élt a debreceni ítélőtáblához. Az ügyre vonatkozó iratokat már felterjesztették a másodfoku bírósághoz, mely valószínűleg csak a jövő héten foglalkozik a felfolyamodással. Addig is a vizsgálat tovább folyik, amennyiben a budapesti adatok alapján számos érdekelt kapott idézést kihallgatásra.

Október 18-ig elnapolták a Házat

Megkezdődött a parlament nyári szünete

Budapest, június 28. A képviselőház mai ülésén az elnök bejelentette, hogy Rassay Károly és Bogya János, valamint Szabó Imre képviselők ellen mentelmi megkeresések érkeztek. Bemutatta a felsőház elnökének átiratát arról, hogy a felsőház 1927—28. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot a képviselőház szövegezésével elfogadta.

A ház ezután elfogadta az elnök napirendi indítványát, melyszerint a legközelebbi ülést október 18-án tartják

Gróf Csáky Károly honvédelmi

Bud János nem tud róla, hogy magasrangú tisztviselők szerepelnének a panamákbán

Budapestről jelentik: A parlament folyosóján a déli órákban elterjedt a híre annak, hogy a debreceni klinikai panamák nyomozása során a számlák bizonyos tisztviselőkhöz vezettek. Pénzügyi tisztviselőkről beszéltek, éppen ezért a munkatársunk szükségesnek tartotta, hogy magához Bud János pénzügyminiszterhez forduljon felvilágosításért.

A miniszter dolgozószobájában visszavonultan Kerntler Károly helyettes államtitkárral, a pénzügyminisztérium személyzeti ügyeinek legfőbb intézőjével, valamint a minisztérium egy másik referensével tárgyalt hosszasan. Hogy ezen a táncszéken miről volt szó, arról nem szivárgott ki semmi. Miután Kerntler és a másik referens eltávozott a pénzügyminisztertől, munkatársunk beszélt Bud Jánossal, aki a következőket mondotta:

— Semmi jelentést nem kaptam arról, hogy magasrangú tisztviselők kapcsolatba volnának hozhatók a klinikai panama-üggyel. Az egész dologról nem tudok semmit és így nyilatkozatot sem tehetek.

miniszter válaszolt ezután Haller István interpellációjára. Ismertette, hogy mennyi lakást bocsátottak a tisztikar és altisztikar rendelkezésére.

Pakots József a fővárosi gyermeknyaralattársról interpellált.

Vass népjóléti miniszter kijelentette, hogy a népjóléti tárca 2000 gyermek nyaralattársát vállalja, ha a főváros ezer gyermek nyaralattársának költségeit fedezi.

A miniszter válaszát a Ház és Pakots tudomásul vették és ezzel a gyűlés véget ért.

Ezer pengő jutalom a Jókai-utcai gyilkosság nyomravezetőjének

A meggyilkolt testvére tüzte ki a jutalmat — Holtponton a nyomozás

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Jókai-utcai borzalmas gyilkosság áldozatáról felvett boncolási jegyzőkönyv, mely tizenegy gépelt oldalból áll, tegnap érkezett meg a rendőrségre. Magát a boncolást dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár ejtette meg s ugyancsak ő készítette el a boncolásról szóló jegyzőkönyvet is. Ennek alapján megállapították, hogy a halált a halantékra mért ütések okozták, be volt azonkívül szakítva az elhunyt koponyacsontja is. A jegyzőkönyv szerint özv. Kiss Mártonné két bokáján rugástól eredő sérülések is láthatók voltak. A két karon dulakodástól eredő nyomok maradtak hátra.

A gyilkosság ügyében a nyomozás változatlanul a legnagyobb erélyvel folyik tovább. A rendelkezésre álló összes nyomokat megvizsgálják és lefolytatják a nyomozást, amelyet ugy helyben, mint vidéken kiterjesztettek. A gyilkosság ügyében egyébként tegnap délelőtt fordulat állott be, amennyiben megjelent a rendőrségen a bűnügyi osztály vezetőjénél a meggyilkolt özv. Kiss Mártonné testvére. Kun Antal nádudvari gazdálkodó és ezer pengő jutalmat ajánlott fel a gyilkos nyomra

vezetőjének. A pénzt az illető azonnal megkapja, amint a tettesre rábizonyosodik a bestiális gyilkosság elkövetése.

Házkutatás az Action Francaise szerkesztőségében

Páris, jun. 28. A vizsgálóbíró utasítására az Action Francaise helyiségeiben Daudet ügyéből kifolyólag több óra hosszát házkutatást tartottak. Különböző iratokat foglaltak le és kihallgatták a kiadóhivatal személyzetét is. A házkutatás alatt erős rendőri készültség vette körül azt az épületet, amelyben a szerkesztőség helyiségei vannak.

Utak, udvarok kiburkolását

faragott, valamint darabos terméskővel, kiskockával, betonnal és téglával a legjutányosabban vállalják

Bartha István és Társai

közvező mesterek
Debrecen, Ispóty-utca 3/b. sz.
TELEFON: 7-85.

!! Költségvetéssel díjtanul szolgálunk !!

Grand Hotel Park

Nagyszálloda
BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10.
Telefon J. 330-82. és 330-83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike. 200 szobával, a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gázfűtés, állandó meleg és hideg víz szolgáltatás

Szobák 3 pengőtől feljebb.

Kitűnő konyha. — Fajborok. — Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal.

Külön termek.

Beiratások a debreceni iskolákban

Beiratások a debreceni róm. kath. polgári fiúiskolában 1927. évi július 1., 2. és 4-én történnék. A volt II. osztba lépők kötelesek beadni: 1) egyházi keresztlevelet, 2) elemi isk. bizonyítványukat és 3) az újra oltási igazolványt. Fizetendő díjak: 10 P 24 filér beiratási és vegyes díjak címén és 60 P évi tandíj, — amely egynegyed évi részletekben is fizethető. A nem katolikus vallású tanulók évi 120 P tandíjat fizetnek. Az I. oszt. tankönyvek változnak, ezért az első osztályba lépők régi tankönyveket ne vásároljanak. Az igazgatóság.

Beiratások az állami realiskolába. Az áll. realiskolába az 1927—28. iskolai évre a rendes beiratásokat július 1. és 2-án eszközöljük. Ezen a két napon minden tanulónak be kell iratkozni, mivel a szeptemberi beiratásoknál a mulasztást igazolni kell. Az első osztályba lépő tanuló a beiratásnál anyakönyvi kivonatát, a IV. el. iskolai bizonyítványát bemutatni tartozik, valamint az újraoltási bizonyítványát is. A felvételi díj 32 P, egész, fél és kedvezményes tandíjmenteseknél 28 P. A tandíjfizetés csak októberben lesz esedékes. Az igazgatóság már figyelmezteti azokat a szülőket, kiknek fiai az I. osztályba lépnek és tandíjmentességért folyamodni szándékoznak, hogy a szegénységi bizonyítványról már a nagy szünidő folyamán gondoskodjanak és ne az utolsó pillanatban zaklassák az illetékes hatóságokat.

Az ág. h. ev. elemi iskola az 1927—28. isk. évi beiratásokat július 1. és 2-án, pénteken és szombaton d. e. 8—1 óráig eszközöli. Miklós-utca 3. alatt. Ujonnapi jelentkezők születési és himlőoltási bizonyítványt mutatnak be. **Igazgatóság.**

Beiratások a katolikus piarista gimnáziumba. A beiratások a katolikus gimnáziumban július 1-én és 2-án lesznek délelőtt 9 és 12 óra között. Beiratási díj 32 pengő, tandíj félévre 25 pengő. A mulasztásokat szeptemberben igazolni kell, ha valaki csak akkor iratkozik.

Beiratkozás a négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskolába. A négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni június 30. és július 1—2. napjain 9—12 óráig lehet. A havi részletekben fizethető tandíj 200 pengő, beiródi és mellékdíjak 20 pengő. — Ezeket kívül a róm. kath. vallású tanulók félévenként 5, a ref. vallású tanulók 4, és az izraelita vallású tanulók 8 pengő hittandíjat fizetnek. Az igazgatóság.

ATROCITÁSOK

Ut a fényesség és romlás felé...
A „fényesség” alatt, melyről most írunk nem pusztán világosságot kell érteni, hanem mindenféle fény sugarat és derűt, mely egy sokoldalú egyéniségben lakozhatik. Véleményünk szerint ugyanis Fényes Jenő, a kriminálista kontroverziába került Fényes Jenővel, a közismert poétával. Vasárnap reggel verset írt a „Debrecen” című irodalmi revü 4-ik oldalára, méghozzá ezzel a címmel: „Ut a fényesség felé...” Szól pedig ennek az első strófája a következőleg:
„Megyek a fényesség felé...
Az utamba senki se álljon!
Velem senki perbe ne szálljon!”
Sokáig böngésztek e lírai megnyilatkozás helyes értelmét, míg

vége rájöttünk, hogy itt Fényes Jenő csakis a Fényes testvérek irodájára gondolhatott, melyet a „fényesség” gyűjtő fogalma alá foglal. Megfoghatatlan tehát az a kijelentése, hogy vele senki perbe ne

szálljon. Ilyen költői elvek mellett a legjobban menő ügyvédi iroda is tönkremehet és már bocsáson meg a költő ur, de ennyi idealizmust még sem tételezhetünk fel egy ügyvédtől...

Vasárnap feltétlenül megtartják az elmaradt repülőnapot

Majdnem szerencsétlenség történt a vasárnapi koszorudobásnál

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az a sajnálatos kétszeri elhalasztása a repülőnapnak, mely egyrészt Chamberlinék váratlan Pestre érkezése, másrészt a németországi akrobata gépek berepülési igazolványának késedelmes megküldéséből származott, végre megérte a **Műegyetemi Sportrepülők Egyesületének** akcióját s hogy a rendezőségnek sikerült minden akadályt elhárítani, most már csak az ugyancsak jövő vasárnapra tervezett nemzetközi footballmérkőzés okozott volna gondot. A DEAC vezetőségének loyaltása azonban lehetővé tette, hogy a mérkőzés prolóngáltassék s

igy mi sem áll utjában többet a repülőnap sikerének

Az elmúlt napok folyamán mindenfelé beszéd tárgya volt a repülők vasárnapi kedves szereplése. Ha nem tudnók, hogy „öreg sasok” kezében szelidül engedelmes paripává a gépmadár, meg sem értenők, mint volt lehetséges az a szinte teatrális beállítás a koszorudobás jelenetnek... Akik ott a leventeversenyen, a Himnusz fenséges akkordjaiba dobbanó halk motor berregés, hangját felfogták, nem küzdheték le a meghatottság érzését annak a pillanatnak láttán, mikor a röpke galambként alásikló karsu kis monoplán orrán megjelent a pilóta bentartott kezében az örökzöld babérkoszoru, hogy pár pillanat múlva odahulljon a nagy tribün elé, mintha helyét keresné a győzelmi díjak között...

A Himnusz elhallgat, az aláhulló babérkoszoru halk susogással ér földet... s e pillanatban kirobban a közönség öröm ujjongása... karok emelkednek, zsebkendők lengenek, ezernyi ember éljelez, tapsol, — az arcokon kigyul a lelkesedés pirja, — mindenki érzi, hogy a kis gép légi koszoruja a pilóták szeretetét hozta a leventéknek és Debrecen népének is megadjuk a felmentést, elmúlik a csalódásérzet, mit pár nap csendje váltott ki, érezzük, hogy a repülők jóvá tették mindent.

Vitéz Hefty a leszállás után megható képét festette meg azoknak a felemelő impreszióknak, melyeket az ezernyi fehéringes tábor láttára kellett benne.

— Amint az állomás fölé értem — mesélte vitéz Hefty a „Hajdúföld” munkatársának — már messziről őszinte megállást parancsolt szememnek egy nagy virágos rét... ezer fehér lilium szabályos, oszlopos rendekben, mintha gondos kertész keze ültette volna el virágok millióit kicirkalmazott ágyakba. A virágok mozdulatlanok s a nagy rét körül pasztell színekben sötétlő tömeg kordonja gyönyörködik Magyarország virágaiban.

Látom katonásan tisztelegve állnak, az oszlopok mozdulatlanok... Himnusz! Magam is úgy érzem, mintha imára vezényelne a tömeg néma mozdulatlansága: körül repülöm a pályát lezárt motorral, majd magasra tartva a babérkoszort, 30 méterre közelítem meg a nagy tribün előtti teret s onnan bocsátom le üd-

vözetünket. Szemben velem egy pillanatra a leányok csoportja... nemzeti színű kokárdákat látok, a kis kezekben felvillanok a fehér zsebkendők; egy másodpercre szeretném motoromat leállítani és megköszönni azt a kedves fogadtatást, de aztán eszembe jut, hogy talán zavarom a programot, bucsut intek s igyekszem vissza, mert a Concourson is várnak.

Mint tudjuk, Hefty ugyanolyan pontos kiszámítással juttatta céljába a lovasverseny koszoruját is; itt azonban tulságos mélyre talált ereszkedni a laktanya udvarán, úgy, hogy alig egy méterre a szegélyező

magas fák csúcsa felett sikerült kijutnia. Érdeklődésünkre aztán az egyesület egyik tagja kifejtette, hogy

valóban közel járt egy másodpercre ahhoz, hogy komoly veszedelemben kerüljön,

mert kis monoplánja alig 18 lóerővel rendelkezik s ez az egyébként „hárompróbas” remek kis *Thoroczkay* motor nem nyújt annyi huzóerő felületet, hogy a kis géppel nagyobb hirtelen szökéseket lehetne tenni a levegőben. S ezért vitéz Hefty vasárnap bemutatásra kerülő „műrepülését” inkább a hozzáértők fogják megcsodálni, kiknek Hefty be fogja bizonyítani a kis Lampich gép kiváló tulajdonságait. Pilótája mesteri kezelésében a könnyű játékgépből engedelmes madár lesz, mely úgy repül, mint egy „nagy”.

Mára megjelennek a repülőnap plakátjai is Debrecen utcáin, szombaton pedig négy gép fog egyszerre tisztelő repülést végezni a város felett. Péter-Pál napján Nyiregyháza rendeznek repülőversenyt, amely iránt ott már óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A Svetits Intézet leányliceumának növendékei előtt az egyetem bármely fakultása nyitva áll!

Dr Lindenberger János apostoli kormányzói helynök nyilatkozata az új típusú leány-középiszkoláról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes dolog, hogy egy évvel ezelőtt a Svetits-intézet apácáinak vezetésével leányliceum nyílt Debrecenben. Az új iskolát tanügyi körökben ép olyan szeretettel fogadták, — mint fogadta a nagyközönség, hiszen

a zérdai nevelésről a legteljesebb elismerés halható mindenfelől.

Mivel azonban szokatlanul hangzik az új iskola neve, utóbbi időben szórányosan ugyan, de lábrakapott az a hiedelem, hogy a leányliceum elvégzése nem minden esetben képesít egyetemi tanulmányok folytatására.

Ez a balvélemény szóhoz jutott a sajtóban is, épen ezért magához

dr Lindenberger János

prépost-plébánoshoz fordultunk, hogy tájékoztassa a nagyközönséget.

A kiváló főpap, aki létrehívója a Svetits-intézet leányliceumának is, munkatársunknak a következőket mondotta:

— Ismeretes dolog, hogy a közoktatásügyi kormány, mint pár évvel ezelőtt a fiuközépiszkolát, úgy most az 1926. évi 24 t.-c. intézkedésével a leányközépiszkolát két típusra osztotta. Az említett t. c. első paragrafusa így szól:

a leányközépi kolának két faja van: a leánygimnázium és leányliceum.

A törvencikk második és harmadik paragrafusa felsorolja a tantárgyakat is, amelyeket a leánygimnáziumban, illetve a leányliceumban tanítani kell, illetve tanítani le-

het. A felsorolásból megállapítható az a tény, hogy a leányközépiszkola két fajának tantárgyai teljesen azonosak azzal a különbséggel, hogy a leánygimnázium a klasszikus nyelvek tanítására, a leányliceum pedig a modern nyelvek elsajátítására helyezi a fősúlyt.

— Amíg tehát a leánygimnáziumban a latin nyelv kötelezően tanítandó, a görög nyelv tanítására pedig alkalom adandó, addig a leányliceumban vagy francia, vagy angol, vagy olasz nyelv mellett rendkívüli tantárgyként a latin is tanítandó.

— Eme rendelkezés következményeként akár leányliceumot, akár leánygimnáziumot fejez be valaki sikeres érettségi vizsgáttal,

egyformán nyitva áll előtte minden egyetem,

vagy főiskola. Világosan megmondja ezt az említett törvencikk 15. paragrafusa, amikor így rendelkezik: *A leányközépiszkola, tehát nemcsak a leányliceum, vagy a leánygimnázium, hanem mindkettő, érettségi bizonyítványa úgy az egyetemre, — mint a főiskolára való felvétel, — mint pedig a minősítés tekintetében a fiuközépiszkola érettségi bizonyítvánnyal egyenlő értékű.*

A törvénynek idézett szavaiból tehát világos, hogy a leányközépiszkola mindkét faja egyformán képes felsőbb tanulmányokra. A gyermeke jövőjéért gondoskodó szülő tehát adhatja abba a leányközépiszkolába kisleányát, amelyben gyermeke jövő értelmi és lelki fejlődését jobban biztosítva látja. Kiváltságos joggal egyik leányközépiszkola sem bír

Viseljünk trianoni jelvényt!!!

E jelvényrel mutassuk meg külsőleg az itélkezőknek, a megalkuvóknak, hogy szüntelen tiltakozunk a trianoni gyalázat ellen. Számáljuk meg a szívek fölött tüztől jelvényeket! Sokan vagyunk-é? hányan vagyunk még magyarok?

Magyarok! E jelvényről ismerjük meg egymást!

A hajduszentgyörgyi zsidó földesur birtokán nincs tifusz, de állítólag naponta ezer üveg szódavizet isznak meg

Látogatás a szentgyörgyi tanyán — Tapasztalatok az egészségi viszonyokról és egyébektől —
Hogy ének a szentgyörgyi dohányosok és béresek

(A Hajdudölg tudósítójától.) Hajduszentgyörgy. Itt a merre a szem lát mindenfelé dus földek, hatalmas dohánytáblák, ringó kalászkok tengerében gyönyörködhet a néző. Az Isten földje ez.

— Dehogyan az Istené! — A zsidó uram! — mondja egy szikkadt mellü ember.

Neki van igaza. Hejduzentgyörgy a hatalmas dusan termő „puszta” Harstein Nándor tulajdonát képezi. Most is, a földbirtokrendezés után is. Erdő, föld, legelő minden az övé. A földreform előtt 1548 holdja volt. Kétszázharmincat elvettek. Maradt még neki elég. De a bősérményi földnélküli nincstelenségnek nem jut egy talpalatnyi föld se a magyar hazából. Az OFB mentesítette a Harstein birtokát.

Rejtélyes hírek tífuszmebetegésekről

A hatalmas mamuth zsidó birtok egyik oldalán Józsa szegény lakosságát szorítja napszámos sorsra, másik oldalán újabb zsidó birtokok vannak. És egy kis nyaralótelep: a Rákóczy szállóskert, mely ilyenkor tele van debreceni és bősérményi üdülő családokkal. A Rákóczyban az utóbbi napokban nagy az izgalom. A nyaralók arról kaptak hírt, hogy a zsidó „uraság” tanyáján, Szentgyörgyön kitört a tífusz-járvány. Ez ugyan nem ritka eset erre felé, de most mégsem lehet tudni, mi igaz belőle, mi nem. A hatóságok nem tudnak semmit róla. Viszont a környéken hét-nyolc megbetegedéssel beszélnek. A Rákóczyban pedig beteg lett az egyik előkelő debreceni uriember felesége. A tejet a Hartstein tanyáról szállítják. Az orvosi diagnózis: tífuszgyanus.

Megcsömöröltek a víztől

Miután az egész tífuszhistóriát a legnagyobb titokzatosság vette körül, a Hajdudölg munkatársa neki indult, hogy kiderítse az esetet. A munka nem is olyan könnyű, mint azt az ember gondolná. A két Józsa, a Szentgyörgyön és az egész környéken mindenki csak suttogva mer beszélni. Van, aki egyáltalán nem is szól. Itt többé-kevésbé mindenki az „uraságtól” függ, esetleg lekötöztette is. Vagy pedig fél, mert a szentgyörgyi földesur keze messzire ér.

Felsőjózsa azt az utbaigazítást adják, hogy menjünk ki a „kommenciós földre”, ott dohányosok dolgoznak. Azok majd tudnak valamit, de meg ne sejtsek, hogy hírlapíró jár erre. Akkor nem mernek szólani. A jó tanács úgy hangzik, hogy csapjak fel egy félóra jégbiztosítási ügynököknek.

Rövid gyaloglás után megtaláljuk a könnyü-magyarra vetkezett kapásokat.

— Vót-e nagy jég erre felé? — kezdjük a kérdezősködést

— Vót bizony uram. Ippen elig!

Lassan-lassan a betegségre is ráterelődik a szó.

— Van-e sok beteg a tanyában?

— Van, mindig van arra mifelénk.

— Az orvos azt mondta, hogy olyan betegség, amilyen még nem is volt.

— Még is mi bajuk? Tífusz?

— Nem. Megcsömöröltek a víztől.

Kút a disznóhizlál mellett

Egy óra mulva bent vagyunk a

tanyában. Piszkos békanyálas tócsák között vezet be az ut. Oldalt a bejáratnál nem nagyon messze a cselédlakásoktól van a hizláló. Rettenetes büz terjed a cselédlakások felé. Mondják, hogy ha keleti szél fúj, még a szentgyörgyi állomáson is érezni ezt az orrfacsaró parfümöt.

Három lépésre a disznó hizlálótól egy kerek kút áll. Egy dohányos asszony éppen most visz belőle egy vödör vizet. Innen a disznóól közvetlenül közeléből.

— Maguk ebből a kútból isznak — kérdezzük.

— Iszunk ebből is, — feleli az asszony. Még meg is kínál egy ital friss vízzel.

Még csak ez hiányzik. Ugy látszik itt nem tudják, hogy nem szabadna abból a kútból inni, amelybe vidáman szivárognak le a hizláló kiesorranó levei.

Van vagy nincs?

Bent a tanyában senki sem tud a tífuszról. Van ugyan pár beteg, de ezek nem tífuszosak. Valaki azonban elszólja magát, hogy éppen ma szállítottak be egy leányt a debreceni klinikára. Megcsömörölt a víztől. Tudjuk, hogy ezalatt mit ért a magyar paraszt.

A tanya udvara tele van gyermekkel. Mindenütt gyerek és gyerek. Különös, hogy a legtöbbnek be van kötve a nyaka.

Járvány erre felé a szamárköhögés, — mondja az egyik asszony. Ha tífusz nincs is, — amit nem lehet bizonyosan meg tudni. — ugylát-szik épen eléggé el vannak látva betegséggel a zsidó uraság cselédjei. Viszont ez nem is csodálatos, mert bizony a lakásviszonyok nem olyan fényesek, mint odabent a nagyszerű kastélyban. A szobák földesek. Padló nincs. Négy család is főz egy konyhában. Másik helyen arról panaszkodnak, hogy a tetőn becsorog a víz.

Tegnap is egy teknővel mertem ki, — mondja az egyik férfiember. Háromszor is jelenttem már, hogy csináltassák meg.

Általában a tisztaság tekintetében lehetne itt sok mindenről beszélni. Hogy néha a forgalmas utra is jut a hizláló szennyéből és hogy a gyerekek között sok a tetves, vajjon tudják-e ezt odabent a kastélyban. Megértik-e zsidó földesur a magyar rabszolga baját, panaszát. Erről is

sok szó esik titokban a Szentgyörgy környékén.

Egy darab sültök télen az ebéd

A kereseti viszonyok nem lehetnek valami tulságosan fényesek. Egy-egy dohányos 1200 négyszögöl „kommenciós földet” kap. Öt fél hold dohány földet kell ezért megművelnie felesben. Az elszámolás összel történik meg. Addig havonta egy mázsa búzát kap előlegül a dohányos. Ebből kell megélnie a családjával, gyermekeivel együtt. Mire aztán kézhöz kapja a pénzt összel, jut neki az előlegek levonása után 6—8 millió. Egy egész évre.

Télen ezért vannak azután súlyos viszonyok. A gyerekek Józsa járnak iskolába. Ruha alig. Fehérnemű egyáltalán nincs rajtuk a legcsikorgóbb télen sem. Egyetlen darab sültököt visznek magukkal iskolába. Ez a reggelijük és az ebédjük is. Télen le sem kerül testükről a ruha. Abban járnak, abban alusznak. Bizony ezeknek nem olyan könnyű a sorsuk, mint az uraság fiának, aki a család gyönyörűségére éppen most száll lóra a kastély előtt.

Egyébként nem érdektelen megemlíteni, hogy a Hartstein-tanyáról 22 gyermek jár a jósai iskolába. A kegyur természetesen bőkezűen támogatja az iskolát. Évente egy öl fát ad az egyháznak.

Ezer üveg szódavíz

Az ut az Alsójózsa keresztül hoz haza. A forráságban jól esik egy kis hűsítő. A jósai zsidó boltos már hozza is a jégbehűtött spriccert. Lám ő már tud a tífusz-járványról. Azt állítja, hogy igenis történtek megbetegedések. Bizonyítani nem tudja. Két év előtt is lezártak egy kutat Szentgyörgyön, mert bacillusok voltak a vízben. Akkor nagy járvány uralkodott, még a tanyát is lezárták. Az uraság azonban most már segít a dolgon.

— Hogy-hogy? — kérdezzük.

— Mindennap ezer üveg szódavizet vitet a Szentgyörgyre. Azt itatja az embereivel, hogy meg ne kapják a járványt, — meséli.

— Ezer üveggel? — csodálkozunk.

A faji szolidaritás büszke válasza csendül a falusi zsidóboltos ajkán.

— Na ja! — mondja. — Az egy uri gyerek. Oda se néz néhány pen-

gőre.

Csupán azt nem sikerült megtudnunk, hogy ha tífusz megbetegedés nem történt, minek a csodának kell az az ezer üveg szódavíz.

És ha már van szódavíz, vajjon miért vitt ivóvizet a hizláló kutjából a szentgyörgyi dohányos asszony.

A 11 nyilas virilis

Hazafelé menet érdekes dolgokat lehet még megtudni a jósai állapokról. Ebben a csöndes kis faluban csupa szegény emberek élnek. A község első virilisének és legnagyobb gazdájának minden vagyona 11 nyilas szőlő. A legtöbb embernek semmije sincs, csak két erős karja. A földbirtokrendezés miatt sok a panasz. A legtöbb ember igen távoli részekre kapott földet. A református egyház földje olyan messze van, hogy három óráig kell gyalogolni, míg odaér az ember.

És mégis boldog, aki kapott valamit. Az uraságot pedig nem kell féltetni. Kap azért napszámost. Mert mint az egyik ember mondja, nem tud olyan olcsó napszámost fizetni, hogy ne kapjon munkást. Szentgyörgy táján olcsó a magyar élet és a magyar verejték.

A nyári egyetem előadásai.

(A Hajdudölg tudósítójától.) A nyári egyetem előadásai július 4-én kezdődnek meg. Az előadás gazdag anyaga a következő: Dr Tankó Béla: Modern filozófiai irányok és Zeneiörténet, dr Motrovics Gyula: Bevezetés a kísérleti lélektanba, dr Sz Kun Béla: A társadalomtudomány, dr Szabó Dezső: Az egyetemes történelem főkérdései, dr R. Kiss István: A magyar történelem tanulságai, dr Láng Nándor: A modern festészet főirányai, dr Pap Károly: Az újabb magyar irodalom, dr Mil-leker Rezső: Modern geopolitikai irányok, dr Hoffler András: A föld története, dr Szilády Zoltán: Az élet története, dr Rác Lajos: A modern mezőgazdaság, dr Ecsedi István: A magyar néprajz alapvonalai, Zoltai Lajos: Debrecen környékének régiségtana. Ez a hatalmas program érthetővé teszi a nyári egyetem iránt megnyilvánult nagyszámú érdeklődést. Heti kirándulások Lillafüldre, Hajdusoboszlóra és a Hortobágyra vannak terelve véve.

Jelentkezési határidő június 30. Tandíj debreceniek részére 5 pengő. Szegénysorsuak tandíjmentességben részesülnek.

Felvilágosítással szolgál a titkárság d. e. 11—12 és d. u. 5—6, Ferenc József-ut 24. sz. (Telefon: 11—81).

Ongyilkosság 52 gram aszpirinnel

(A Hajdudölg tudósítójától.) Tegnap délután a Gambinus-étterem előtt Pincés Ambrusné, sz. Kerékgyárt) Julia 32 éves asszony, debreceni lakos öngyilkossági szándékkal 52 gram aszpirinnel megmérgezte magát. Tettét még idejekorán észrevették és azonnal telefonáltak a mentőkért, akik első segélyben részesítették Pincésné, majd kiszállították a klinikára, ahol gynomosást alkalmaztak rajta. Pincésné kihallgatása alkalmával előadta, hogy férjével állandóan rossz viszonyban él és elkeseredésében hltározta el magát a végzetes tette. Állapota súlyos.

Hirdessen a Hajdudölgben

Befőtt-szezonra

pergamentpapir, zsineg, süvegcsukor.

A nyári évad alatt friss

Málnaszörp, Narancssörp, Citromsörp,

Üdítő- és ásványvizek

Legelőcsöbben a

„HANGYA“

összes üzleteiben.

Főüzletek: Rózsa-utca. — Piac- és Arany János-utca sarok.

HIREK

1927 június 29. (Szerda)

Prot.: Péter, Pál. Kath.: Péter és Pál.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Csenedesebb és szárazra forduló, éjjel még igen hűvös idő, később hőemelkedés

Városi muzeum nyitva 9-1-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-12-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30), Nap (Piac utca 3 Isteni gondviselés (Teleki- és Deák Ferenc-u. sarok), II Rákóczy Ferenc Külsővárszár 1., Csillag (Árpád-tér 1.). Mátyás Király (Nyilas-telep, Márton Kálman-u. 1.)

1927 június 30. (Csütörtök)

Proth.: Pál eml. Kath.: Pál.

Városi muzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyo Piac-utca 33, Arany Angyal Piac-utca 50, Remény-ség Csapo-utca 22, Sas Hatvan-utca 70, Bocskai Czegléd-utca 22, Tisza Peterfia utca 76

Istentiszteletek Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepén:

A római katolikus templomban

Rendes ünnepnap mielőtt 8 órakor a Kalazanti Szent József Reálgimnázium évszázad Te Deumja. A volt iskolatársak találkozója alkalmából szentmiséket mondanak Rozsa István és Vittkó József kegyesrendi áldozópapok. Az ifjuság számára szentbeszédet tart dr. Lukács József igazgató. Délelőtt fél 10 óra or nagymise, utána prédikál Erdődy-Bakács Iván Utolsó szentmise fél 1 órakor. Délután 4-kor szentolvasó és litánia

A görög szertartású róm. kath. templomban

7-kor reggeli istentisztelet, 8-kor diák-mise, 9-kor katonamise, 10-kor nagymise, prédikál Orosz Bálint s lelkész, fél 12-kor csenedemise, délután 3-kor vecsernye

— **Lapunk legközelebbi száma a közbejött ünnepre való telteltel pnteken reggel jelenik meg.**

— **A kecskeméti sakkverseny.** A kecskeméti nemzetközi mester-verseny harmadik fordulójára mara dandó irodalmi értékű játszmákat produkált. A versenyzők állása a harmadik forduló után: I. csoport: Aljechim, Kmoch 2.5, Asztalos, Iig, Takács 2, Tartakover és Yates 1.5, Brinckmann 1.2, Bajza 1.5., és egy függő, Colle 1 és egy függő, Székely egy, Ahues, Berndtson fél és egy függő, Przepiorka fél, Wukovics 0 és két függő.

— **A gör. kath. Legényegylet műsoros évszázad ünnepélye.** A debreceni gör. kath. Legényegylet július 3-án, vasárnap este 8 órai kezdettel a gör. kath. elemi iskola (Vigkedvő-Mihály utca 4. sz.) emeleti nagytermében műsoros évszázad ünnepélyt rendez. melyre a Legényegylet pártolóit és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség. Szavlatok, monológ egy történelmi színjáték, egy bohózat és ötletes konferánssal tölti ki a műsort, mely után családias mulatság és poharazás következik a büfében.

— **Jön Harry Piel!**

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Kéleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalékos engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

Megkezdődött az aratás

Általában véve jó termés várható

(A Hajdúföld tudósítójától.) Péter-Pál napján a magyar rónaságon megcsendül a kasza, megkezdődik az aratás. Az utolsó napok forró melege megérelte a búzát és egyes helyeken már meg is kezdődött az aratás. Az őszi árpát már Hajdu vármegye és Debrecen egész területén csaknem teljesen learatták. Az árpa mindenütt várakozáson felüli kitünő termést adott. A rozs is jó, bár sok helyen erősen megérezte a fagy káros hatását. *Néhol már aratják a búzát is, amely általában jó*

termést ígér.

A „Hajdúföld” munkatársa a gazdasági felügyelőségnek érdeklődött arra nézve, hogy vajjon Hajdu-megyében nem folyik-e izgatás az arató munkások között és nem készül-e arató-sztrájk, amiről az utóbbi időben hírek terjedtek el. Azt a megnyugtató választ kaptuk, hogy eddig semmiféle gyanus megmozdulásról nem érkezett hír és bizonyosra vehető, hogy az aratás minden incidens nélkül, simán fog lefolyni.

A következő országos dalosversenyt Debrecenben rendezik meg

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Városi Dalegylet vezetősége beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, melynek figyelmét felhívja arra, hogy az országos dalosversenyt, melyet ebben az évben Szegeden tartottak, 1929-ben Debrecenben akarják megrendezni. A dalegylet vezetősége kéri a városi tanácsot, hogy a verseny céljaira, illetőleg a dalosok fogadásának költségeire szavazzon meg nagyobb összeget. Szeged városa ebben az esztendőben 8000 pengőt adott erre a célra.

A számvevőség azt javasolta a városi tanácsnak, hogy a kívánt célra ugyanennyit illesszenek bele az 1929 évi költségvetésbe. A városi tanács a Városi Dalegylet kérését a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

A világhírű eredeti angol

THE CHAMPION kerékpárokat

havi 20-30 pengő részletre. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyártunk. Árjegyzék 500 kóppal ingyen. Kétféle gumil 6"80, b. is 2"10-től feljebb. **Láng Jakab** és fia kerékpár és gumiaügylet, Budapest, VIII. ker., József körút 41. sz.

— **A debreceni Székely Társaság kirándulása Lillafüredre.** A debreceni Székely Társaság a Miskolcon lakó erdélyi magyarokkal és székelyekkel együtt július 2. és 3-án, szombaton és vasárnap, egy kétnapos kirándulást készített elő a diósgyőri vasgyárba, a percesi bányákba, a hámosi tóhoz és Lillafüredre. Indulás Debrecenből 2-án, szombaton reggel 4 órakor a nagyállomárról, érkezés Miskolc illetve Diósgyőrré délelőtt 10 órakor. A vasgyár megtekintése után közös ebéd a gyár dísztermében, ebéd után pedig a percesi bányákat nézi meg a kiránduló társaság. Este nagy műsoros estély vacsorával. — Vasárnap reggel kirándulás a hámosi tóhoz és Lillafüredre, itt a szabadban tiszta, sörözés, ebéd. Ebéd után vissza Debrecenbe. A költségek a következők: vasuti jegy harmadik osztályon oda és vissza tisztviselőnek 3 P 40 f., nem tisztviselőnek 9 pengő. Az ellátási költség személyenként kb. 7 P lesz. A kirándulásra jelentkezni kell július 1-én pénteken déli 12 óráig a titkárnál, Kollégium I. emelet, ajtó 38. telefon 14-39, ahova az ellátási díjat is ugyanezen időig be kell fizetni. Vasuti jegyét mindenki maga váltja meg. A Székely Társaság minden tagja hozhat vendéget magával.

— **Három fontos rendelet a vámengedményekről.** Illetékes helyről közlik, a hivatalos lap mai számában 3 fontos rendelet jelenik meg a vámengedményekről. Az első a vámhitelengedmények megszüntetéséről, a második az előjegyzési raktárak és kikészítési forgalom újabb szabályozásáról, a harmadik pedig az előjegyzési raktáregedmények meghosszabbításáról szól.

— **Használt könyvek vétele,** eladása és becserelése megkezdődött a Harmathy antikvár könyvkereskedésében, Debrecen, Fűvészkert utca 14. szám.

LENGYEL

F. ST. MO. TISZTIT
Cs. pó-utca 28

— **Büntetés a lezuhant kapuért.** Csuka István csökmői gazdálkodó gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt került tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé. Csukának ugyanis elhanyagolt állapotba volt az udvarába vezető kapuja és a múlt év tavaszán kidőltve a szomszéd kisfiának lábát törte. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondta ki a vádlottat az ellene emelt vádban és jogerős ítélettel 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **EXTRA MÁRCIUSI SÖRÖK CSAPOLÁSA.** E kitünő sör a városi házi sörcsarnokában lesz állandóan csapolva. Zóna reggeli különlegességek. Ebéd és vacsora „Menü rendszer”. Fajborok olesó árban. Havi étkezések már 60 pengőért. Páholok megrendelhetők. Nyári kerthelyiségek a városi háza épületében lévő Markus Jenő vendéglőjében.

— **Jön Harry Piel!**

— **Az egyetemi könyvtár olvasóterme** (Simonffy-utca 2/b II. emelet) július és augusztus hónapokban hetenként 3 napon, u. m. hétfőn, szerdán és szombaton d. e. 9-től 1-ig nyitva van. Az utcai kapun tábla jelzi, ha az olvasóterem zárva van. A könyvtár igazgatósági helyiségei (Simonffy-utca 2/c. II. emelet) július és augusztus hónapokban is minden napon d. e. 8-tól 1-ig nyitva vannak.

— **Jön Harry Piel!**

— **A debreceni vonaton megloptak egy holland nőt.** Cohen Margit S. Grabenhagenben lakó 21 éves hollandi állampolgár hölgyét a Debrecenből induló gyorsvonat II. osztályu fülkájából ismeretlen tettes ellopta. A börtönben ruhákon kívül 3 hollandi forint és 100 pengő volt. A budapesti rendőrség a tolvaj kézrekerítésére megindítottat a nyomozást.

Hirdessen a Hajdúföldben

— **Rádió műsor.** Szerda, június 29. Budapest. Szerda Reggel 5-7: Kísérleti adás a napfogyatkozás alkalmával (fading megfigyelések.) Műsoron grafonola és harmonium. Délelőtt. Ujsághírek, kozmetika. 10: Zenémise a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Bednárz Róbert apátplébános. 12: Pontos időjelzés Utána: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye 1. Offenbach: Orfeusz — megnyitó. 2. Urbach: Részletek Bizet műveiből 3. Milöcker: Nordlicht — keringő. 4. Haydn: C-dur szimfónia. 4: Manchen Mariska saját szerzeményű gyermekdalait énekl. 5: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Cigányzene. 6: A Magyar Zenebarátok Országos Egyesületéről előadást tart Szilágyi Imre dr. 6.15 Vidám-est. 1. A címder Jaques Normand monológja. Magyar szinre alkalmazta Heliai Jenő (Vándory Gusztáv). 2. Váróteremben. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Müller Hugó. Személyek: Csegey földbirtokos — Vándory Gusztáv, Csegey Margit, unokahuga Vándory Margit. Pincér — Vándory Géza Történik egy vasuti állomás várótermében. 3. Kakasütőn. Vig monológ Gabányitól (Vándory Gusztáv). 4. Barátságrol. Vigjáték egy felvonásban Irta: Taylor Tamás Fordította: Csiky Gergely. Személyek: Benson ügyvéd — Vándory Géza Carry, neje — Tubay Margit. South-down Trotter — Vándory Gusztáv Lucy neje — Vándory Margit. Meredith, Benson segédje — Vágó Rezső. Történik Londonban, Bensonék szalonjában 8.30: Pontos időjelzés, sport-, 10-és ügétversenyeredmények. 9: Kamarazene.

KÜLFÖLD. Bécs (517-2 és 577). Szerda. Délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny. 7.30: Sevillai borbély, Rossini 2. felvonásos vigoperája. Berlin (483-9 és 566) Délután 1.30 Harangjáték, 5.30: Zongorahangverseny 8: Sevillai borbély. Prága (348-9). Délután 5: Hangverseny. 7.10: Színház előadás Róma (449). Délután 5.45: Zene. 9.10: Hangverseny. London (361-4). Délután 4: Wimbledonni teniszversenyek 7.15: Grieg-dalok. 9.45: Kabaré 9.40: Hangverseny.

— **Esküvő. Ulicska Tibor m.** kir nonvéd tüzérfőhadnagy — **Ulicska** István ny. alezredes és neje néhai **Misley** Mária fia — július 5 én, délután 6 órakor tartja esküvőjét a helybeli róm. kath. templomban kricsfalusi **Kricsfalussy** Babával — kricsfalusi **Kricsfalussy** Jenő ny. m. kii. csendőr ezredes és neje néhai földelaki **Návay** Matilde leányával.

— **Jön Zoro és Huru!**

— **Járásí levanteverseny Nagylétán.** Biharmegye székelyhídi járásának leventéi július 3 án fogják megtartani Nagylétán a járásí levanteversenyt. Nyolc községből kilenc (Nagylétáról 2) versenycsapat fog küzdeni a remek vándor zászlóért, amelyet a múlt évben a nagylétai versenycsapat vitt haza és a szebbnél-szebb tiszteletdíjakért. A verseny védnökei: **Almásy** László főispán, dr. **Fráter** László alispán és **Gref** Endre vármegyei testnevelési felügyelő. A verseny 12 számból áll. A versenyeket a kitünő, agilis lelkes sportférfi, **Várady** Sándor nagylétai ig. tanító fogja vezetni, aki e téren a múlt évben is nagy érdemeket szerzett. A verseny d. u. 2 órakor kezdődik a nagylétai sport téren. A zenét a debreceni 11. h. gy. ezred zenekara fogja szolgáltatni. A járás összes községei nagy számban lesznek képviselve a versenyen.

— **A debreceni sütőmesterek szakosztálya** június 29 én, szerdán délután 5 órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. A szakosztályi tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Jön Zoro és Huru!**

— **Motorkerékpárosok értekezlete.** A debreceni motorkerékpárosok csütörtökön este 9 órakor az Angol Királynő külön helyiségében fontos tárgyakkal értekezletet tartanak.

— **Olvassa a Hajdúföldet.**

Gyomor-, bél- és anyagcsere-betegeknek! a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** viz különösen üldöztetőkönél igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A detektív és a biciklijé. Gálócsy István ny. detektívcsoport vezető, az **Alföldi Vagyonőr** és **Magánkutató Vállalat** igazgatója hónapokkal ezelőtt kikölcsonzött egy biciklit, mellyel a bérbevevő nyomtalanul eltűnt. Szerdán délelőtt Gálócsy lesbe helyezkedett a Nagytemplom előtt és kitűnő detektív-szimulátával lefűlelte a bicikli-tolvajt, aki éppen igazította a lopott kerékpárt. A tolvaj, kit a rendőrszem azonnal bekísért a kapitányságra, nagy megrökönydéssel vette tudomásul, hogy pár hónappal ezelőtt olyan vállalatól vett kölcsön biciklit, melynek igazgatója egyike volt a magyar detektívtestület legkiválóbb és legélesebb szemű tagjainak.

Jön Zoro és Huru!
Nyukosz hirdetés. A főcsoport elnökség július és augusztus hónapokban hivatalos órákat nem tart. A kedvezményes jegyekre szóló utalványok azonban július hóra július 5-én és augusztus hóra augusztus 2-án délután 5—6 óra között fognak kiadni a főcsoport hivatalos helyiségében. Elnökség.

Szennyvízzel leöntöttek két nőt. Kellemetlen inzultusban volt része tegnap este 8 óra tájban egy idősebb és egy fiatalabb hölgynek, akik az egyik utcán sétáltak. Ugyanis, amint az egyik ház elé értek, eddig ismeretlen tettes véletlenül, vagy készakarva hirtelen nyakon öntötte őket valami szennyesszennyvízzel. A piszkos lé végig csurgott a ruhájukon és tönkre tette azokat. Haza szaladtak, majd átöltözve első dolguk volt jelenésként tenni az esetről a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás a tettes személyének megállapítására.

Legujabb autótérképek, utmutatók (Baedekerek) beszerezhetők Csáthy Ferenc Rt. egyetlen kereskedésében, Ferenc József-ut 8.

Tavaszi és nyári női kalap újdonságok legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

Hangverseny a nagyerdei Vigadóban. A katonazenekar minden kedden, csütörtökön és szombaton este fél 8 tól fél 10-ig kedvező idő esetén a Vigadó teraszán kiváló műsorral hangversenyt tart.

„Cséplőgép tulajdonosok” részére ajánlok legolcsóbban savmentes táblás fagyut, henger-olajat, tavotte gépszirt; Neumann Nándor festék nagykereskedő, Csapó-utca 8. szám.

Mosott rongyot vesz a HAJDUFÖLD nyomdája Piac-utca 59.

Mozgósínházak közleményel
 Szerda—csütörtök:

VIGSZINHÁZ
Kizárólag csak felnőtteknek!
 Alfred Savoir vigjátékának filmváltozata
Rékszakkal nyolcadik felesége
 6 felvonásban.
 A főszerepben: GLORIA SWANSON
 BIRO LAJOS és LENGYEL MENYHÉRT színműve nyomán

A CARNÓ
 modern filmregény 8 fejezetben.
 A főszerepben: POLA NEGRI, ADOLPH MENJOU és ROD LA ROQUE

URANIA
A texasi titok
 vadnyugati regény 6 felvonásban.

PIERRE BENOIT La Chatelain du Liban című regénye nyomán

A Libanon asszonya
 9 fejezetben.
 A főszerepben PETROVICH SZVE TISZLAV és ARLETTE MARCHALL
 Jönnek:
Vigast Zoro és Huru és számos elsőrangú vigjáték.
 Emberek... Alarcok, Harry Piellel.

Meteorban
 Szerdán Péter Pál napján
 „A kán leánya” vagy a kaukázusi boszorkány. Orsz legenda 7 felvonásban, Anna Tidse a főszerepben. „Ne menj nászutra”. Kitűnő

amerikai burleszk és „Nemzetközi sportthéa a Semeringen”. Előadások: 7 és 9 órakor.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.62^{1/2}
 Budapest 90.67, Berlin 123.12, Newyork 519.62, London 2523.75, Páris 20.34.50, Milánó 30.13.75, Prága 15.40, Belgrád 9.13.60, Szófia —, Bukarest 3.10.10, Varsó —, Bécs 73.10. —, Hollandia 208.15, —, Brüsszel —.

Hivatalos devizaárfolyamok
 Angol font 27.83—27.99, belga 79.60—79.90, cseh korona 16.94—17.02, dán korona 15.340—15.375, dinár 10.04—10.10, dollár 570.85—573.25, francia frank 22.53—22.76, hollandi forint 229.35—230.35, lengyel zloty 63.65—64.65, lei 3.425—3.525, — leva — —, lita 32.75—33.15, német márká 135.70, —, 136.20, —, osztrák schilling 80.625—80.975, norvég korona 148.40—149.05, 65, svájci frank 110.35—110.65, svéd korona 153.45—154.10.

Gabonatőzsde
 A kassánpiacon a tavalyi buza iránt alig van kereslet. Ezzel szemben az új búzából jelentékeny tételek kerülnek eladásra. A úszavideki tavalyi búzát 28.70—20.30 az egyéb származású búzát pedig 28.30—30.10 pengővel jegyezték. A rozs ára 27—27.50 pengő.

A liszt-és őrlémpiacon a malomok egyelőre változatlanul hagyták listárukaikat, azonban a piacon idősebbeknek terítik már a lisztárak szabályozását.

A termények piacán az árak iránt óvatosan a kereslet. A tengoripiacon a forgalom csekély. A zabpiacon nem történt kötés, a uérvéges árak azonban csökkentek.

Állatvásár
 A máhavásáron a csekély felhajtás miatt drágult az élő marha. Árak: Bika tarka la 1,08—2,0, lila 0,96—1,04, ökor magyar la 1,04—1,22, lila 0,80—1,02, tehén magyar la 0,9—1,05, tarka la 0,98—1,16, lila 0,80—0,94, növendékmarha 0,68—1, — A sertésvásáron megéknült az iranyzat. Árak: Zsírtestős öreg la 1,42—1,44, lila 1,35—1,40, fiatal nehéz 1,44—1,56, közepes 1,52—1,56, könnyű 1,36—1,4, szedett közepes 1,46—1,48, süldő 1,24 pengő kg-ként.

Minden jobb fűszerüzletben beszerezhető a
BIKSZÁDI VIZ
 mely szerencsés vegyi összetételénél fogva hatásában felülmúlja a gleichenbergi, emsi, seitersi vizeket. Ideálja a lugossós ásványvizeknek s igazi gyógykincs a szenvedő emberiség számára. Idült gyomorbántalmak, vesekő, angol- és görvélykor pompásan orvosolhatók vele.
 Forrásunk termékeit „Bikszádi víz” tenéknymású üvegekben hozzuk forgalomba.

Ipari és Mezőgazdasági Kiállítás
UZHOROD-ON (Ungvár) Podkarpatski Rus.
 KIÁLLITÁS 1927. JULIUS 5-TŐL 25-IG TART.
 Az odautazáshoz szükséges „Legitimace” (1 személyre 00 00 érvényes) Utbaigazítást, lakásjegyet 00 00

GÁRDOS JÓZSEF könyvesboltjában Debrecen
 (Püspöki palota) Telefon 8—57. lehet megkapni.
 Az utazásnál (a C. S. D. vonalán) 25% engedmény adatik. Vízum az utlevélre Uzhorodon teljesen ingyen.

Friss száraz onod-telepek,
 összes rádióújdonságok kaphatók
Simon Jenő József kir. herceg-utca 3.

Gyönyörű mintás foulard, crepp de chine- és georgette újdonságok érkeztek
Petrik Károly és Társa
 rőfös- és rövidáruüzletébe Szent Anna-utca 5. szám.
 Harisnya, keztü és csipke különlegességek állandóan raktáron.
Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Művelt magyar ember
 könyvtárának nélkülözhetetlen kötetei:

- Zivuska Jenő: Platon . . . 3.— P
- Kolosváry Gábor: Az állatok lelki élete . . . 0.80 P
- vitéz Kanabé Dezső: Állataink téli álma . . .
- Ford: A nemzetközi zsidó . . . 5.— P
- Justus: Keresztény pénz, zsidó pénz . . . 2.— P
- Egyszerű igazságok. (A Marxizmus cáfolata) 0.80 P
- Dinter: A vérontó bűn . . . 3.20 P
- Lisztius: Tudjátok e mi a jogrend . . . 1.60 P
- A talmud és Sulchan aruch . . . 4.— P
- Sz Várady Gyula: A sátán karmaiban . . . 4.— P
- Weszprémy Z.: Magyarország zsidóstatistikája . . . 2.— P
- Fáy Ilona: Elbeszélések 2.56— P
- Juhász G., Gulyás P.: Testvérgályák . . . 1.20 P
- Lendvay István: Szüreti versek . . . 2.56 P
- Lelkes: Letűnt világ . . . 1.16 P
- Zivuska Jenő: Tartozás . . . 0.40 P

Magyar lányok hozománya.
 Kálmánchelyi I. szakácskönyve . . . 5.— P
 Molnár J.: A hármas honvédek a harcban . . . 3.— P

Valamennyi könyv megszerezhető a
Hajdúföld könyvosztályában:
 Debrecen, Piac-utca 59. T. 3—48.

Most szerezzé be tüzfáját és szenét
Békési és Löw
 cégnél, mert most legjobb a minőség és legolcsóbb az ár.
 Eladás kicsinyben és nagyban.
 Telep: Homokkert, Bánffy-utca 4. sz. „Hungária” malom mellett.
 Telefonszám: 945.

Sofför
 vizgára szakszerűen, műhelygyakorlattal készítenek gépműhely és sofförkoló készítő elő. Erzsébet-utca 20.

POLOSKÁT,
 svábbogarat patkányt egeret meglepő gyorsan kiirthat szabadalmazott irtószerszerrel. nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piac-utca 10., Bikával szemben.

Neubauer János
 Sodronygyár, Kéttalom-utca 4.
 Stukturnád, sodronykerítés raktáron.

!! Kérjen árajánlatot !!

Budapesti Vidéki

laphirdetéseit

Budapesten Vidéken

plakátjait

Távirati úrlap, villamos-kocsi, autóbusz és mozi-reklám hirdetéseit elhelyezi a

Magyar Hirdető Iroda

R.-T.

Hirdetési tervezeteket kidolgoz és legpontosabban végrehajt

Fordító osztálya vállal az összes nyelveken szakfordítást, üzleti levelezést, okmányokat hitelesen fordít. oo oo

Debrecen, Kossuth-utca 53. sz.

Telefon: 8-45.

Turul-cipő

itt — ott — mindenütt!

Bámulatba ejtenek mindenkit olcsó egységáraink:

17.²⁵ 19.⁵⁰ 22- 24.⁵⁰

27.- 29.⁵⁰ 32- 34.-

pengő

Turul cipőgyár Rt. fiókjai:

BUDAPEST

Rákóczi-ut 14. — Király-utca 30 — Török-utca 2

DEBRECEN

Itt!

Békéscsaba
Hódmezővásárhely
Kecskemét
Pécs
Szeged
Szombathely
Kaposvár

Eger
Győr
Miskolc
Nagykanizsa
Sopron
Szoinok
Szentés

Ott!

Mindenütt!

APROHIRDETÉSEK

LAKÁS

Különbejáratu
utcai butorozott tágas szobát keres fürdőszoba használatl keresztny uricsaládnál szeptember 1-től két urileány. — Leveleket „Sürgős” jeligére a kiadóhivatalba. 59

Uicai
butorozott szoba azonnal kiadó. Vigkedvü Mihály-utca 28. 28

Uicai
szoba butorral vagy a nélkül esetleg konyhával azonnal kiadó, Bethlen u 59 szám

Csinosan
butorozott szoba, mosdószobával két hónapra kiadó azonnal, Király-u. 9 201

Kiadó
Kettő nagy szobás lakás azonnal is elfoglalható — Erős Lajos-u. 6

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba esetleg 2 szoba butor nélkül irodának is kiadó. — Szent Anna 27, I. c.

Egy
nagy pincészsoba kiadó lépés nélkül eisején beköltözhető. Erzsébet-ut 61

Lakás
4 szoba, előszoba, terasz, konyha, kamara, különház lépés nincsen, forgalmas helyen kiadó. Márton Kálmán-utca 52. — Telefon 10-74. Nyilastelepen. 18

AJÁNLAT

Uj buzát,
rozst, repcét gazdaktól legmagasabb napi árban vásárol Angol-Magyar Bank gabonaosztálya Debrecen, Kossuth-u. 21

Gyakornoknak
rőtös, vas, bőr, cipő, ba záraru szakmába vagy jobb iparágra 27 éves ke reskedőségéd elmenne — szerény fizetéssel Ajánlatot a kiadóba „Szerény” jeligére

Zálogház

Hunyadi- utca 14. Folyósit előnyös feltételek mellett kölcsönöket ékszerekre biciklikre, autókra, zongorára s mindenféle kereskedelmi árura. 538

Képkerelezés

nagy választékban, olcsó árban **Roncznál, Kálvintér**

Király kávéi
mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 157

Orvos
özyegynél urileány lakást esetleg teljes ellátást kap Egymalom-u. 4 14

Köntösgátnál
hasznbérbe kiadó 6 és fél hold tanyásbirtok, — konyhakertészetnek híválóan alkalmas. Értekezni vasárnap délelőtt Honvéd-utca 16 24

MOLNAR SANDOR
asztalosmester. **Legolcsóbban készít épület és butor-munkákat. Hatvan utca 68. sz.**

Egy
jobb megjelenésű lány elmenne kis családhoz, hol feltétlen családtagnak venék. Cimet kérem a kiadóban minél előbb leadni 21

Sir övek
minden minőségben és kivitelben leszállított gyári árban részletre is beszerezhetők Hunyadi-utca 14. 539

KERESLET

Keresek
Julius 1-re háromszoba, konyhás és fürdőszobás modern lakást a belváros közepén, lehetőleg a Kossuth-, Batthyány-, Szent Anna-utcán vagy a főtér közelében. Cim a kiadóban

Szerény

igényű asszonyt vagy leányt keresek, ki főzni tud és a háztartásban mindenféle munkát végez. Gombos építész Derecske. 26

Aratot

keresek rész takarásra 40 kat holdhoz, Hüvelyes-u. 9. sz.

26-án, vasárnap

este a Kossuth-téri templomban egy fekete selem ernyő ott maradt. A szives megtaláló juttassa Kossuth-téri lelkészi hivatalba. 34

ELADÁS

Kistelkü

5 szobás családi ház beköltözhetőséggel eladó — Csonka-utca 16 Megtekinthető déiben és délután 4-7-ig

Vasredőnyös

ajtó, ablakok, székek, ágy, szekér, ekék és löszerszámok eladók. Csapó-utca 23

Eladó ház

Honvéd utca 30 sz. ház négyszobás utcai, három szobás udvari modern lakással eladó. — Ertesítés Batthyány 5

Háztelkek

kvadrátja 4 pengő Káttelep elején. Értekezhetni Sesztina- utca 6. Kisállomásnál. 176

Eladó

telepen modern lakásokkal felszerelt egyemeletes ház. Értekezni telefon 10-73

Gyermek

sportkocsi fehér kevéssé használt jutányosan eladó. Kinizsi-utca 32

Eladó

hálószoba berendezés szép és masszív, garantált féregmentes, megtekinthető 10-12-ig és 3-6-ig. Nap-utca 9 21

Nagy

udvari szoba előszobával garzon lakással kiadó. — Szent Anna-u. 44. 32

Szénagyűjtők, elsőrendű marokrakó és KÉVE-KÖTŐ-ARATÓGÉPEK amerikai MANILLAZSINEG a legolcsóbb árban és kényelmes fizetési feltételek mellett oo **Rahmer Sándornál** DEBRECEN, PIAC-UTCA 43. TELEFON 962. **Bacher--Melichar gépgyárak fiókja.**

Ugyanott a „CORMICK” petroleumtraktor és a MAGYAR ÁLLAMVÁSUTAK GÉPGYÁRAK kizárólagos képviselete.

Sirkövek,

márványmozaik cementlapok. betonárak és mindenféle építési anyagok raktára

megnyilik július hó 1-én

Piac-utca 64. szám alatt.